

rosendahls

schultz grafisk a/s

Bookmarks

Win

http://www. | |

HVAD DU BØR VIDE OM ELEKTRONISKE PUBLIKATIONER PÅ NETTET

Nye regler for net-publikationers tilgængelighed...

Net-publikationer skal være tilgængelige...

Mere end 600.000 danskere har ét eller flere handicap, som vanskeliggør eller helt umuliggør adgangen til information fra en computer eller andre elektroniske medier, med mindre der er gjort særlige tiltag for at sikre, at informationen er tilgængelig.

En elektronisk publikation er gjort tilgængelig, når flest mulige mennesker i flest mulige situationer og fra flest mulige browser-teknologier har adgang til den ønskede information.

Statens hidtidige "Standard for elektronisk publicering" er pr. 1. april 2010 blevet udfaset, men offentlige institutioner er fortsat forpligtet til, at de elektroniske publikationer er gjort tilgængelige.

Den ny standard for tilgængelige net-publikationer hedder nu Web Content Accessibility Guidelines 2.0, eller blot WCAG 2.0.

Den væsentligste ændring består i, at andre fil-formater end HTML nu også accepteres til net-publicering, blot disse lever op til tilgængelighedskravene for det pågældende format. Det er således tilladt at benytte fil-formater som fx PDF (herunder PDF standarden PDF/A-1a), Word, Excel, PowerPoint, InDesign, hvis de er gjort tilgængelige.

Tilgængelighed

– de grundlæggende principper

Der er fire grundlæggende principper, der skal iagttages for at sikre tilgængelighed:

Opfattelig

Informationerne i netpublikationen og de enkelte elementer i brugergrænsefladen skal præsenteres på en måde, så brugeren er i stand til at opfatte informationerne. Det kan bl.a. betyde:

- *Alternative tekster til ikke-tekstbaseret layout*
- *Udformning af indhold, så information og struktur er uafhængig af layoutet*
- *Tabulære data præsenteres i tabeller, hvor data er placeret i meningsfuld rækkefølge*
- *Hvor farver anvendes som visuelt middel til formidling af information, skal informationen også være tilgængelig som tekst*
- *Tilstrækkeligt kontrastforhold mellem baggrund, tekst og billede.*

Anvendelig

Brugergrænsefladens elementer og navigation skal være anvendelig for brugeren og må ikke forde en interaktion, som brugeren ikke er i stand til udføre. Det kan bl.a. betyde:

- *Alle funktioner skal kunne benyttes via et tastatur.*
- *Indhold må ikke designes på en måde, der vides at kunne forårsage (epileptiske) anfald, fx ved blinkende elementer på siden.*
- *Brugeren skal hjælpes til at kunne navigere effektivt, finde indhold og afgøre, hvor man befinder sig i publikationen – fx ved meningsfulde titler, mekanismer til at springe blokke af indhold over, angivelse af formål med links.*

Forståelig

Indhold såvel som brugergrænsefladens måde at fungere på skal være forståelig for brugeren. Det kan bl.a. betyde:

- *Tekstbaseret indhold skal gøres læseligt og forståeligt, fx med angivelse af sprog.*
- *Websider skal præsenteres og fungere på forudsigelige måder gennem konsekvent navigation.*

Robust

Netpublikationens indhold skal gøres så 'robust', at det også i fremtiden kan blive læst og forstået med brug af nye teknologier, i takt med at disse udvikles. Kompatibilitet med nuværende og fremtidige brugeragenter, herunder kompenserende teknologier, skal derfor maksimeres.

Hvad du bør vide...

Forskellige niveauer for tilgængelighed

I standarden er defineret tre niveauer for tilgængelighed: A, AA og AAA, hvor AAA giver den største mulige tilgængelighed. IT- og Telestyrelsen anbefaler, at offentlige institutioner lever op til niveau AA på både hjemmesider og i net-publikationer. På <http://www.w3.org/WAI/WCAG20> findes detaljeret information.

Er alle fil-formater lige velegnede til at lægge på nettet?

NEJ. Tilgængelighed handler blandt andet om, at brugeren skal kunne tilgå det pågældende format med de programmer, der sædvanligvis findes på en computer. Alle kan tilgå HTML-filer, som kan læses i en hvilken som helst standard browser, mange har også mulighed for at tilgå både PDF- og Word-filer, mens kun ganske få kan fx læse InDesign filer. Dertil kommer, at det kan være forbundet med en sikkerhedsrisiko at benytte redigerbare fil-formater som fx Word og Excel. I praksis betyder det, at kun fil-formaterne HTML og PDF bør benyttes til elektroniske publikationer.

Hvornår er en PDF-fil tilgængelig?

En PDF-fil anses for tilgængelig, når sprog, læserækkefølge, struktur, tabeller og figurer er "kodet" korrekt i overensstemmelse med standardens krav.

PDF tilgængelighed indebærer desuden, at leverandører af teknologiske hjælpemidler (Assertive Teknologier til fx handicappede) opbygger støtte i deres produkter, og at forbrugerne køber aktuelle opgraderinger til disse, som understøtter tilgængelige PDF. Yderligere information findes på <http://www.adobe.com/accessibility>.

Er PDF filer lavet efter PDF/A standarden det samme som tilgængelige PDF filer?

NEJ. PDF/A er en ISO standard, som udelukkende er ment som et udvekslings- og arkiveringsformat og medfører ikke i sig selv, at filen er tilgængelig. Varianten PDF/A-1a er dog tænkt som den tilgængelige udgave af PDF/A formatet og er udformet således, at den bibeholder struktur og naturlig læserækkefølge fra original dokument. En PDF/A-1a kan derfor være tilgængelig, såfremt original dokumentet er struktureret.

Kan levende/blade PDF filer gøres tilgængelige?

NEJ. Levende/blade PDF er pr. definition utilgængelige, og de kan IKKE gøres tilgængelige efterfølgende.

Skal jeg vælge PDF eller HTML som tilgængeligt format?

Det kommer ganske an på, hvad indgangsmaterialet er, og hvad slutproduktet skal bruges til. Men som hovedregel gælder følgende:

Hvis indgangsmaterialet er en eksisterende PDF:

Vælg HTML. Det er overordentlig besværligt at gøre en ikke-tilgængelig PDF tilgængelig, fordi der ikke findes velegnede værktøjer til det. Det nemmeste er at lave en HTML udgave, og graden af tilgængelighed bliver tillige væsentlig højere.

Hvis indgangsmaterialet er ustruktureret, fx som en ustruktureret Word eller InDesign fil:

Vælg HTML. Som under punkt 1 vil man skulle genoprette strukturen i dokumentet, og det er væsentligt nemmere i HTML end i PDF.

Hvis indgangsmaterialet er struktureret, fx som en struktureret Word eller InDesign fil:

Både og. Man kan med fordel lave en PDF, da tilgængeligheden stort set allerede eksisterer i indgangsmaterialet. Det bliver til gengæld også væsentligt nemmere at lave en tilgængelig HTML.

Hvis indgangsmaterialet er en formular:

Vælg PDF. Der vil under alle omstændigheder skulle laves meget manuel tilpasning, og skal formularen udfyldes og printes ud, er PDF et væsentligt bedre valg.

Generelle anbefalinger!

Det anbefales som hovedregel at få netpublikationer lavet i HTML.

HTML er et fil-format, som er designet til netbrug. Det er altid muligt at vedlægge en PDF, hvis man ønsker at kunne printe publikationen med tryksagens udseende. Kravene til tilgængelighed i HTML er samtidig væsentlig højere og standardiserede.

PDF er først og fremmest et fil-format designet til print og tryk. Adobe, der står bag PDF formatet, har udstukket retningslinjerne for tilgængelighed i PDF. Disse er derfor ikke standardiserede, men dog accepterede. Kravene til tilgængelighed i PDF er lavere, og derfor kan det være nemmere at lave tilgængelige PDF filer, HVIS man sørger for at strukturere de originale dokumenter.

Vil du vide mere?

Rosendahls - Schultz Grafisk har indgående kendskab til fremstilling af tilgængelige netpublikationer. Vores særlige afdeling for netpublicering har gennem mange år leveret løsninger af høj kvalitet til offentlige institutioner, hvor overholdelse af kravene til tilgængelighed er et absolut krav.

Kontakt din faste grafiske konsulent eller vores systemkonsulenter direkte, hvis du har behov for:

- Rådgivning om, hvilket tilgængeligt format der er bedst for jeres publikation.
- Design af Word og InDesign skabeloner, der er forberedt for tilgængelighed.
- Konvertering af publikation til HTML, som er tilgængelige i niveau AA efter WCAG 2.0.
- Konvertering af eksisterende PDF fil til tilgængelig PDF fil.
- Fremstilling af tilgængelig PDF fil ud fra originale dokumenter.

Anders Nørhaven

Digitalchef

T +45 23 21 37 9 4

anh@rosendahls.dk

Gert Nissen

Udviklingschef

T +45 43 63 23 00

M +45 41 37 87 25

gn@rosendahls.dk

rosendahls

schultz grafisk a/s

Herstedvang 10 – 2620 Albertslund

Tlf. 43 63 23 00 – www.rosendahls-schultzgrafisk.dk

Rosendahls - Schultz Grafisk er en af Danmarks førende grafiske virksomheder med en mangeårig erfaring og stor kompetence i at levere effektive grafiske kommunikations- og publiceringsydelser til offentlige institutioner og virksomheder. 130 entusiastiske medarbejdere brænder for at levere en bred vifte af grafiske produktionsydelser, digitale printløsninger, elektronisk publicering samt lager-/pakke-/distributionsløsninger.